

3. Nove države (1952–1962)

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

30. Okt. 2023

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Prvi val apostolske širitve Dela je potekal med letoma 1948 in 1952, kot smo že videli, do drugega razmaha pa je prišlo v desetletju 1952–1962. Tako je oče 2. oktobra 1962 v domačem krogu svoje otroke spominjal, kolikšen trud je bil

potreben za čudovito pustolovščino presaditve:

Oče bolj kot kdorkoli pozna začetke Dela v katerikoli državi: težave, pričakovanja ... Zato vam lahko zagotovim, da so prav vse regije človeško gledano v boljšem položaju in imajo več sredstev, kot pa sem jih imel jaz, ko sem moral začeti tistega 2. oktobra 1928. Ne morete si zamisliti, kakšen napor je bil potreben za razvoj Dela. Ampak kako čudovita pustolovščina je to! Kakor obdelovanje surove zemlje: najprej je treba posekati drevje, izruvati grmovje, odstraniti kamenje ..., da bi bilo zatem mogoče zemljo globoko preorati, jo pognojiti [...].

Ko je zorana, mora zemlja nekaj časa počivati, da se dodobra prezrači. Nato sledi setev ter tisoč pozornosti, ki jih zahtevajo rastline: preprečevanje bolezni, strah v primeru neurja ... Treba je veliko

čakati, veliko delati in veliko trpeti, preden je žito spravljeno v kašče.^[1]

Oče bi dal karkoli, da bi svojim otrokom prihranil trpljenje! Želel je, da bi vsi bili srečni in jim ne bi bilo treba z njim deliti tegob. Vendar je bil zagon v novih državah garaško delo. Ob ustanoviteljevem zgledu so se vsi naučili opravljati apostolat z nasmehom na ustnicah, si otreti solze in premagovati težave. Ko Alfonso Par obuja spomine na začetke v Nemčiji, pripoveduje, kako se je leta 1957 z očetom peljal v avtomobilu po kölnskih ulicah in mu je ta podrobno govoril o dejavnostih, ki naj bi jih čim prej začeli izvajati v tisti državi. Ko je končal s predstavitvijo svojih načrtov in ga vprašal, kaj se mu zdi, Alfonso Par ves zaskrbljen in osupel zaradi težav, ki so se obetale, ni zmožal izpostaviti drugega kot le obilo ovir, ki jih bodo morali premagati. Oče mu ni pustil nadaljevati. Odločno ga je prekinil in

mu dejal: ***To že vem. Zato si vendar tukaj ti: da premagaš težave.***^[2]

Nemogoče bi bilo oceniti, kolikšne žrtve je terjal razvoj Dela v deželah apostolske širitve. Poročila o dogodkih, o običajnih dejstvih vsakdanjega življenja, so vselej zavita v sramežljivo tišino in marsikaj je dobrohotno zamolčano. Lahko si predstavljamo, da so se v manjšem obsegu ponavljale nekatere težave, s katerimi se je ustanovitelj srečeval na začetku. Zaradi tega je velikodušno, morda tudi kot spodbudo, tistim svojim sinovom in hčeram podelil naslov »soustanovitelji«. Zagotovo ni mogoče ovrednotiti tega, kar so prestajali zaradi samote, ponižanj ali pa drugih, še bolj presenetljivih okoliščin, kot je na primer mogoče razbrati iz pisma mehiškemu vikarju:

Rim, 9. julij, 1953

Dragi Perico, Jezus naj te obvaruje. Prebral sem tvoje pismo in se razveselil tega duha, ki je isti kot moj [...]. Če ne bi bilo tako, potem mi ne bi bili dobri pastir. Nikakor pa ti ne dovolim storiti izročitve – tiste izročitve –, ker bo Gospodu dovolj tvoja želja in ... ker bi bila takšna pot za nas zelo udobna. Treba je umreti star, od dela izžet in dobre volje.

Jasno?

Objem in blagoslov ti pošilja tvoj

oče.[3]

Izročitev, s katero je Pedro Casciaro hotel darovati svoje življenje, zato da bi se apostolska presaditev v Mehiko uresničila brez žalovanja za izgubami, spominja na njegovo dejanje v Burgosu leta 1938, ko je prosil Gospoda, naj na njega prenese bolezen, zaradi katere je trpel oče. A to bi bila preudobna pot, kar mu je ustanovitelj jasno povedal. Za duha

Opus Dei sta bila bolj značilna marljivost in garanje.^[4] Vsakovrstne stiske so v veliki meri bile vzrok, da se je Delo razširilo po svetu. ***Veste, zakaj je Opus Dei doživel tolikšen razvoj?*** je pojasnjeval ustanovitelj:

Ker so z Delom storili kakor z vrečo žita: udarjali so po njem in z njim grobo ravnali, toda seme je tako majhno, da se ni zdrobilo; nasprotno, raztreslo se je na vse strani, padlo je na vsa človeška križpotja, kjer so voljna, Resnice lačna srca ...

Zgodilo se je, kar se dogaja, kadar postavljajo ovire božjemu delovanju. Ptice neba in žuželke poleg škode, ki jo s svojo požrešnostjo povzročajo rastlinam, storijo tudi nekaj rodovitnega: seme, ki se oprime njihovih nožic, ponesejo daleč. Tja, kamor sami morda ne bi prispeli tako naglo, nas je Gospod pripeljal tako, s pomočjo trpljenja in obrekovanja: seme se ne izgubi.^[5]

Širjenje se je neprekinjeno nadaljevalo v naraščajočem tempu, v številnih in precej raznolikih državah. Tako je s hvaležnostjo do Boga ustanovitelj leta 1959 lahko sporočil madridskemu škofu, gospodu Leopoldu:

Gospod in njegova presveta Mati obilno blagoslavljata Opus Dei, ki dejansko deluje v vseh predelih sveta, kjer ni podvrženosti komunizmu, in ki posebno pozornost posveča nalogam, ki nam jih je zaupal Sveti sedež [...]. Vendar pa ti sinovi in te hčere pri tem ne pozabijo, da so misijonarji enako na londonskem asfaltu kakor na madridskem, pariškem, washingtonskem ali rimskem.^[6]

Prav zares: potem ko je Delo leta 1951 vzpostavilo svojo dejavnost v Kolumbiji in Venezueli ter naslednje leto v Nemčiji, so se pri širitvi zvrstile države Peru in Gvatemala leta 1953,

Ekvador leta 1954, Švica in Urugvaj leta 1956, Avstrija, Brazilija in Kanada v letu 1957, potem leta 1958 Salvador, Kenija in Japonska, leta 1959 je prišla na vrsto Kostarika in nekaj mesecev za njo Nizozemska ...

^[7] Z vseh koncev sveta so deževale prošnje ustanovitelju, naj z apostolskim delom začne v novih državah. Ko leta 1960 v pismu pripoveduje priliko o presaditvi, izjavlja v prvih vrsticah tistega besedila: ***Nenehno in vztrajno nas kličejo celo iz najbolj oddaljenih krajev.***^[8] Nekaj prošenj je prihajalo od Svetega sedeža, večji del od škofov, nanj pa so se obračali tudi nunciji in apostolski odposlanci.^[9] Tolikšnemu povpraševanju ni mogel zadostiti. Toda na takšne prošnje ni nikdar odgovoril odklonilno.^[10]

Ustanovitelj je vlival živo upanje tistim, ki so si vztrajno želeli pridobiti center Opus Dei v daljnih deželah. Puščal je vrata odprta v

pričakovanju skorajšnje rešitve.
Treba je bilo čakati, vendar ne dolgo.

Od kod je izvirala ta njegova goreča želja, da bi čim prej ugodil tem apostolskim zahtevam? Njegov trud za hitro dokončanje gradnje centralnega sedeža in njegova bitka za polni zagon Rimskega kolegija sv. Križa sta predstavljala razumen in herojski napor. Brez tega se širitev ne bi uresničila, vsaj ne s takšno hitrostjo, kot jo je narekoval ustanovitelj. Njegovo ponavljajoče se opominjanje, da bi zastoj pri izgradnji Ville Tevere pomenil polstoletno zakasnitev apostolskega dela Opus Dei, se leta 1960 ni zdelo nič več pretirano. Nedvomno je **tisti Gospodov ukaz »pojdite in učite vse narode«**^[11] brez prestanka odmeval v njegovi duši. Precej ljudi, je pravil ustanovitelj, namreč gleda na delo odrešenja človeškega rodu skozi meglo nejasnega skepticizma: **to vidijo v teku stoletij, mnogih**

stoletij ... trajalo bi celo večnost, če bi sledilo koraku njihove izročitve.

^[12] Nasprotno pa je drža popolne izročitve, ki je prežemala ustanoviteljevo dušo, prekipevala kakor življenja polna gonilna sila. Veličina njegovega duha ni trpela stiskaškega oklevanja in apostolska gorečnost mu ni dopuščala nikakršnega odlašanja.

Osebnost seveda ni mogel iti skozi predzgodovino novih azijskih, afriških in ameriških držav, tako kot je to storil v Evropi; vendar se ni odrekel temu, da bi bil pri naporih globoko udeležen. Iz daljnih dežel je prejemal novice od svojih hčera in sinov. V njegovem srcu so bili stalno navzoči – *consummati in unum!* –, pogosto jim je pisal in jim pomagal z nasveti. Čeprav je bil zaprt za zidovi Ville Tevere, se je oče z molitvijo in mrtvičenjem bojeval na vseh frontah apostolske širitve.^[13]

Msgr. Taguchi, škof v Osaki, je bil apostolski mož in skrbelo ga je krščanstvo na Japonskem ter položaj mladih študentov njegove škofije. V mestnem konglomeratu na območju Osake, ki je štel več kot sedem milijonov duš, je bilo več velikih univerz, med njimi pet protestantskih, ter lepo število srednjih šol. Na žalost so mladi, ki so prihajali iz katoliških šol, študij nadaljevali na laičnih univerzah, kjer je bil neredko prisoten močan vpliv marksizma, zato je bila v nevarnosti njihova vera.^[14]_____

Ko je bil škof leta 1957 v Rimu, je vprašal za nasvet, kako naj se problema loti. Kardinal Ottaviani mu je z velikim navdušenjem govoril o Opus Dei in mu predlagal, naj obišče msgr. Escrivája. Potem ko je Álvaro predstavil svojo namero – odpreti na njegovem ozemlju visokošolsko

izobraževalno ustanovo –, ga je sprejel ustanovitelj in mu obljubil, da se bo na njegovo prošnjo odzval.^[15]

Kmalu zatem se je José Luis Múzquiz, takrat regionalni vikar Opus Dei v Združenih državah, po očetovem naročilu v Rimu sestal z monsinjorjem Taguchijem. Misleč, da bo prijazen sprejem in pomladansko vzdušje s cvetočimi češnjami pripomoglo k temu, da bi vikar podal ugodno poročilo, ga je škof povabil, naj ga obišče pri njem doma sredi meseca aprila. O tej škofovi vljudnostni gesti je José Luis Múzquiz povedal v Villi Tevere. Oče pa, ki je dobro poznal njegov značaj in vedel, da ga mnogo bolj navdušujejo trdni podatki strojniške in inženirske stroke kot pa kak cvetni dež, mu je v šali dejal: ***Mislim, da tole v zvezi s češnjami tebi ni kaj dosti mar, vendar pojdi tja, kadar bo želel škof.***^[16] Medtem ko se je pripravljaj na potovanje, je oče ta podvig zaupal

v Marijino varstvo in pisal temu
svojemu sinu: ***Naj te Gospod – in
njegova presveta Mati, Stella
maris – blagoslavlja na tvojem
potovanju na Japonsko.***^[17]

Takoj po prihodu v Tokio je poslal
pismo očetu in ta je z velikim
veseljem na ovojnico zapisal: ***Prvo
pismo iz Japonske. Sancta Maria,
Stella Maris.***^[18] Pod geslom *Stella
maris* je tudi v bodoče potrjeval
vročitve pisem iz Japonske.^[19]

Po vrnitvi v Rim je José Luis očetu
podrobno poročal, kako je potekal
obisk in pogovori s škofi v različnih
mestih otokov Honšu in Kjušu.
Medtem je msgr. Paul Yoshigoro
Taguchi še naprej vztrajno navijal za
ustanovitev katoliške univerze v
Osaki, kot je vidno v njegovem pismu
Jožefmariju z dne 7. maja 1958:

»Želel bi se zahvaliti vaši ekscelenci,
da ste prečastitega Joséja L.
Múzquiza poslali na Japonsko, da bi

proučil možnosti za začetek katoliške univerze na območju Osake [...]. Prav dobro vem, da odpreti univerzo ni lahka naloga, vendar vem tudi to, da bo vsak trud za njen zagon pomenil dragoceno uslugo Cerkvi na Japonskem. Molim v upanju, da bomo na območju Osake prav kmalu imeli univerzo pod vodstvom Opus Dei.«^[20]

Na Japonsko je 8. novembra 1958 prispel José Ramón Madurga^[21] z namenom, da se za stalno naseli v tej državi. Za njim so prišli še drugi. Oče jim je dal napotke, kako naj se lotijo iskanja hiše in pripravijo vse potrebno za prihod ženske sekcije Opus Dei. Od prvega trenutka dalje je prosil Gospoda, naj v tej deželi pošlje mnogo poklicev v Opus Dei,^[22] in čutil se je tesno povezanega s svojimi otroki:

Naj mi Jezus obvaruje te sinove na Japonskem, piše oktobra 1959.

Predragi, ves čas vas spremljamo prav od blizu, zlasti v dneh, ko je divjal tajfun.

Upam, da kmalu pridejo vaši bratje iz Združenih držav, saj je že čas.^[23]

Minilo je nekaj mesecev. Ko se je pomlad 1960 že prevesila, je imel oče ob sebi, v Rimu, lepo skupino svojih hčera, ki jim je vlival poguma in dobrega duha. Nekatere so se pripravljale na odhod v Kenijo, druge na Japonsko. Ustanovitelj ni govoril, da jih v tiste daljne dežele pošilja, marveč da se bo skupaj z njimi v duhu podal na pustolovščino, ki jih bo vodila na Daljni vzhod oziroma v Kenijo. **Pojdimo v Kenijo – pojdimo na Japonsko – iskat duše za Kristusa!**^[24] Vsem je naročal, naj vneto molijo in izročajo žrtve za ta namen, da bi bilo celotno Delo aktivno udeleženo pri tem podvigu ter bi vsakdo mogel v prvi osebi ponavljati očetove besede: **Tja ne**

***greste same, ker greste s
Kristusom, in po Kristusu smo
navzoči vsi.***^[25]

Ko se je José Luis Múzquiz po drugem potovanju na Japonsko leta 1959 vrnil v Rim, ga je oče neučakan zasul z vprašanji o svojih sinovih: So zdravi? Kaj jejo, kako živijo? Učenje jezika ni bilo lahka naloga, prilagajanje navadam tudi ne; so pa uspeli polagoma sprejeti japonsko prehrano, tako da so jo izmenično kombinirali z evropsko.^[26] Projekt nove univerze je njihove zmožnosti presegal, zato jim je oče predlagal, naj raje razmislijo o odprtju kakšnega visokošolskega zavoda. Na ta način bi lahko prinašali krščansko sporočilo med študente in našli priložnost za apostolat *ad fidem*.^[27]

Zaradi skromnega števila katoličanov v državi in velikega deleža nevernih je bilo treba najti več ljudi, da bi mogli že od začetka vršiti učinkovito

apostolsko dejavnost. Ustanovitelj je pozval svoje sinove in hčere v Braziliji in Peruju, naj opravljajo apostolat med tako imenovanimi *nisei* (potomci Japoncev, rojeni zunaj Japonske), da bi ti katoličani nekoč lahko apostolsko delovali v svoji izvorni domovini.^[28]

»Presaditev« je pognala korenine, ko je v mestu Ashiya svoja vrata odprl Seido Language Institute, namenjen poučevanju jezikov ter spoznavanju zahodne kulture in katoliške vere.^[29]

V istem času, leta 1960, so se iz Rima na Japonsko odpravile ženske. Lahko smo prepričani, da jih je oče od daleč nenehno spremljal in da se je skupaj z njimi tudi sam podal na novo pustolovščino. Kmalu po prihodu v Ashijo so že prejele očetovo sporočilo: ***Prisrčne čestitke ob začetku vašega dela v tej deželi in blagoslov za moje Japonke.***^[30]

Msgr. Javier Echevarría, ki je v letih širjenja ves čas stal očetu ob strani in je slišal poročila regionalnih vikarjev, pričuje: »Vsi po vrsti soglašajo, da je za obsežno delo, opravljeno v teh deželah, zaslužen predvsem ustanovitelj s svojo nenehno spodbudo, kajti čutili so njegovo stalno navzočnost preko pisem, ob katerih so zaznali zaupljivo čuječnost, s katero se je posvečal njihovim težavam. Pravijo tudi, da je s svojimi napotki že vnaprej predvidel ustrezne rešitve in da so vsi – celo člani Dela, ki ga niso poznali – čutili njegovo nadnaravno in človeško ljubezen do vsake dežele.«^[31]

* * *

Znotraj zgodovine ustanoviteljevih stikov s cerkvenimi dostojanstveniki različnih škofij, v katerih je deloval Opus Dei, velja omeniti edinstven dogodek, ki je postavil na

preizkušnjo njegove vodstvene sposobnosti. Gre za izreden primer, ki je vreden, da si ga ogledamo, iz dveh razlogov. Po eni strani zato, ker priča o Jožefmarijevem ravnanju in v njegovem vodenju razkriva občudovanja vredno držo razumnosti, potrpežljivosti in umirjenosti kljub človeškim trenjem. Primer pa je poučen tudi zato, ker osvetljuje njegovo naklonjenost in spoštovanje do škofov v krajih, kjer so delovali centri Opus Dei. Te zveste poslušnosti škofijskim oblastem se je držal od vsega začetka ustanove.

Lizbonski patriarh, kardinal Manuel Gonçalves Cerejeira, je bil prvič deležen Jožefmarijevega obiska v februarju 1945, ko je ta prišel na Portugalsko zaradi srečanja s fatimsko vidkinjo sestro Lucijo.^[32] Drugič sta se srečala meseca septembra istega leta in takrat sta imela daljši pogovor o Opus Dei. Prvi center na Portugalskem so odprli v

mestu Coimbra leta 1946. Kardinal je sicer pričakoval, da bo tudi v njegovi škofiji začel z delovanjem kak center Dela,^[33] vendar se je to zgodilo šele 23. januarja 1951 – potem ko sta se kardinal in ustanovitelj še dvakrat sestala: 28. 10. 1950 v Rimu in 8. 1. 1951 v Lizboni.

Pri vseh teh srečanjih je Jožefmarija opazil, da je kardinal kljub veliki naklonjenosti nekako zadržan: kakor hitro je pogovor nanesel na apostolat znotraj lizbonske škofije, se je zdelo, kot da bi se zaprl vase, kakor bi ga ta gorečnost na apostolskem področju prizadela.^[34] V bodoče je portugalski vikar Javier de Ayala, ki ga je na to opozoril ustanovitelj, kardinala redno in izčrpno obveščal o aktivnostih članov Dela, zato da jih ne bi pomešal z apostolatom redovnikov. Glede apostolskih ciljev pa je kardinal vseeno kazal določeno togost in vikar je nemudoma pisal

ustanovitelju. Ta ga je pomiril ter mu v pismu dejal:

Dobro je, da gojiš stike s kardinalom [...]. Ob teh stikih in ob našem načinu dela bo izgubil vsakršno zadržanost.

[35]

Ustanoviteljev nasvet je vikar na Portugalskem dosledno upošteval ter s kardinalom vzdrževal redne stike. Ustno ga je zaprosil za dovoljenje za odprtje ženskega centra, kjer bi članice Dela lahko vršile apostolske dejavnosti. Odobritev je bila izdana 1. avgusta 1952 in center je svoja vrata odprl 2. marca 1953. Tačas pa je Jožefmarija spoznal, da mora po svoji dolžnosti stopiti v bran ustanovni karizmi spričo nekaterih izjav kardinala, ki še vedno ni prav razumel sekularne narave Opus Dei.

Tako je minilo več mesecev. Apostolat moških in žensk Opus Dei na Portugalskem se je kar lepo razvijal. S strani cerkvene oblasti ni

bilo nobenega očitka. Nato pa je okrog božiča 1954 vikar od kardinala prejel pismo. Komaj je prebral prvih nekaj vrstic, mu je bilo jasno, da ni šlo za praznično voščilo. Kardinal je brez ovinkarjenja ali kakršnegakoli olepševanja prešel k bistvu. »Izvedel sem,« tako je zapisal, »da Opus Dei namerava storiti pomemben korak in dokončno vzpostaviti svojo dejavnost v Lizboni, zato sem vas primoran opozoriti na te tri točke.« To je brez dvoma bila pravcata zapoznala bomba, ki je nepričakovano eksplodirala štiri leta po tem, ko je Opus Dei s kardinalovim dovoljenjem začel delovati v škofiji. Namreč v tistih treh točkah jim je, na kratko rečeno, dal vedeti, da Delo v Lizboni ni bilo cerkvenopravno vzpostavljeno, ker jim niti za moško niti za žensko vejo ni podelil trajnega pooblastila. Pojasnil je, da sta bili dovoljenji za delovanje centrov zatorej začasnega značaja ter sta bili izdani za »poskusno dobo«.^[36]

Ustanovitelj je 6. januarja 1955 pisal vikarju na Portugalskem in mu svetoval, naj bo miren, kajti ***te anekdote nimajo kakšne velike teže, to bo minilo.***^[37] Nato še nakaže, kako naj se v bodoče do kardinala vedejo vsi njegovi otroci:

Bodite potrpežljivi, prenašajte z veseljem in v tišini to majhno težavo. Nadaljujte z delom brez zbujanja hrupa tako kot doslej in, ponavljam, izkazujte mu globoko spoštovanje ter imejte v časteh tega svetega gospoda, skladno z našo prakso in z našim duhom.^[38]

Oborožili so se s potrpežljivostjo. Toda čas je tekel in rešitve ni bilo.^[39] Ko je ugotovil, da so kardinalu še naprej na uho prihajale govorice, da naj bi Opus Dei nameraval zaobiti njegovo oblast, je ustanovitelj začel razmišljati, da bi šel v Lizbono obiskat Cerejeiro in poskusil stvar razjasniti. Ker pa v tistih mesecih

Rima ni mogel zapustiti, je poslal Álvaro del Portilla, potem ko je veliko molil, da bi Gospod kardinalu prepodil iz glave ***krivične zadržke***.

^[40] Dva dolga pogovora je imel Álvaro z lizbonskim patriarhom, 17. in 18. maja 1956. Kardinal si je olajšal dušo in se razgovoril o svojih skrbih.

Mu je res vikar prikrival marsikaj, kar so sicer vedeli vsi ljudje, saj so se novice širile od ust do ust? Na primer: da je Opus Dei z nakupom prevzel neko banko ... Álvaro mu je pojasnil, da ga vikar ni mogel obvestiti o nečem, kar se ni zgodilo, kajti Opus Dei pač ni kupil nobene banke. Nato je prešel k razlagi o tem, da člani Dela svobodno opravljajo svoje poklicne, javne ali zasebne dejavnosti, ne da bi morali o tem obveščati svoje direktorje ali cerkvene oblasti, niti jim ni treba poročati škofu, saj enako velja za vse katoličane katerekoli škofije. S tem se je kardinalu odvalil kamen od srca.

Ko je Álvaro videl, da je spet dobre volje, ga je zaprosil za dovoljenje, da bi lahko v Lizboni odprli še tretji center. To se je tudi zgodilo in patriarh je bil o otvoritvi novega centra obveščen 30. julija 1956.^[41] Med njimi so ponovno zavladali pristrčni odnosi.

Toda s tem zgodbe še ni konec. Potem ko je minilo leto dni apostolskih aktivnosti brez kakršnihkoli trenj, je namreč ustanovitelj od lizbonskega patriarha prejel obsežno pisanje, datirano s 16. septembrom 1957. Njegovo osrednje sporočilo je bilo: »Lansko leto je na Portugalsko prišel generalni pooblaščenec, častiti gospod Álvaro del Portillo, ki je po mojem razumevanju imel nalogo, da zadevo razjasni. Drug z drugim sva govorila popolnoma iskreno in zaupljivo [...]. Leto je naokrog in na vas se obračam, da bi vam sporočil naslednje. V tem času sem molil, premišljeval ter se posvetoval. In

odločitev je ta: v vesti sem prepričan, da trenutno ni primerno, da bi bil Opus Dei sprejet na območje lizbonskega patriarhata, in da morajo njegove dejavnosti v Lizboni prenehati.«^[42] V nadaljevanju pa izrazi nekatere zadržke s cerkvenopravnega vidika.^[43]

Ustanoviteljev odgovor kardinalu je označen s 30. septembrom. V njem lizbonskega patriarha obvešča:

Potem ko sem pozorno prebral in v molitvi premislil o tem, kar ste napisali v svojem pismu, sem stvar v celoti predložil v obravnavo Generalnemu svetu.^[44]V

nadaljevanju mu sporoča, da Generalni svet Opus Dei spričo zahtevnih cerkvenopravnih vprašanj, ki so se ob tem pojavila, ugotavlja, da to presega njegove pristojnosti, ter celoten primer predaja Svetemu sedežu.^[45]

Tudi kardinal Cerejeira je v pismu ustanovitelju z dne 6. oktobra izjavil, da je pripravljen odločitev Svetega sedeža dosledno spoštovati. Na to pismo je ustanovitelj v spravljenem tonu odgovoril 21. oktobra in patriarha spomnil, da se naklonjenost in spoštovanje, ki ju čuti do njega, nista spremenila, kajti pričujoči primer ***ni osebna zadeva, marveč pravni problem, ki sva ga oba prepustila sodbi Svetega sedeža.***^[46]

Pravnega vprašanja ni bilo težko rešiti. Nuncij na Portugalskem, msgr. Cento, je 13. novembra prejel odločitev Svetega sedeža: potrditev, da Opus Dei ima pravico obdržati vse tri centre, ki so bili zakonito odprti v Lizboni.^[47]

Mnogo let je minilo, preden sta se kardinal in ustanovitelj ponovno srečala. Nekega dne je takrat že osemdesetletni kardinal izvedel, da

namerava Jožefmarija prebiti nekaj dni v Lizboni. Želel je videti ustanovitelja in z njim v miru pokramljati. Ko so oče, Álvaro in ustanoviteljev tajnik Javier Echevarría prispeli v dom duhovnih vaj, kjer je prebival kardinal, jih je ta hrepeneče pričakoval. Bil je 6. december 1972.

»Komaj so začeli s pogovorom,« pripoveduje tedanji ustanoviteljev tajnik, »se je Cerejeira podvizal in očetu dejal, da ga želi prositi odpuščanja zaradi trpljenja in velikih težav, ki jih je povzročil v času svojega vodenja škofije. Oče ga je brž ljubeznivo prekinil in zatrdil, da ni ničesar, kar bi bilo treba odpustiti, in da se poleg tega nikdar ni čutil prizadetega. Brez kakršnegakoli laskanja je oče še dodal, da ga on prav tako prosi odpuščanja, če smo mu kadarkoli povzročili tudi najmanjšo nevšečnost.

Z očetovimi besedami pa se kardinal ni sprijaznil, saj je spoznal, da je bil oče sicer do njega iskren, vendar je tako govoril zato, da bi ga pomiril; namreč nikdar ni bilo stvarnega razloga za pritoževanje zaradi apostolske dejavnosti Dela v njegovi nekdanji škofiji. Zato je, potem ko je slišal ta očetov izraz ljubeznivosti, Cerejeira vztrajal pri tem, da v vesti čuti dolžnost prositi za odpuščanje, saj je takrat ravnal v nerazumljivi slepoti in je hotel zagrešiti zlorabo oblasti; da je stvari v miru premislil in spoznal, da je bilo njegovo vedenje nedopustno in povsem protipravno. Nato je kardinal – vidno zadovoljen, kakor bi se znebil težkega bremena – dodal: ‘Sedaj že lahko v miru umrem.’^[48] Kardinal je ta svet zapustil pri starosti devetdeset let.

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

[1] AGP, P06, II, str. 225.

[2] Alfonso Par Balcells, RHF, T-04264.

[3] Pismo Pedru Casciaru Ramírezu, EF-530709-1.

[4] Prim. Pismo članom Generalnega sveta, EF-490728-1. ***Dokler te Gospod hoče ohraniti na zemlji, bi umreti zate pomenilo strahopetnost. Živeti, živeti in trpeti in delati iz ljubezni: to je tvoja naloga***, je ustanovitelj zapisal v Kovačnici, št. 1037; in še: ***Mislim, da bi zgodaj umreti pomenilo udobje, kajti želeti si moramo, da bi mnogo let delali za Njega in zaradi Njega služili drugim*** (prav tam, št. 1039).

[5] Ustanoviteljeve besede pri klepetu, 29. 12. 1970. Prim. tudi Álvaro del Portillo, *Instrumento de Dios*, op. cit., str. 40.

[6] Pismo, EF-590324-1.

[7] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 599. Širitev se je v naslednjem desetletju nadaljevala: Paragvaj (1962), Avstralija (1963), Filipini (1964), Nigerija in Belgija (1965), Portoriko (1969).

[8] *Pismo* 16. 6. 1960, št. 1.

[9] Msgr. Álvaro del Portillo poroča, da je škof v argentinskem mestu Rosario, bodoči kardinal Antonio Caggiano, ob neki priložnosti prosil očeta, naj pošlje nekaj članov Opus Dei v njegovo škofijo: »To vas prosim pri Kristusovih žeblih,« mu je dejal. In ustanovitelj mu je odgovoril: ***Prošnja vaše ekscelence je tako duhovniška, da bom storil vse, kar je mogoče, da bi jo uresničil, čeprav nimamo niti sredstev niti ljudi*** (*Sum.* 1180). O začetkih v Bogoti leta 1951 in o ponudbi, ki jo je podal nadškof, msgr. Crisanto Luque Sánchez: prim. korespondenco

monsinjorja Antonia Samoréja, nuncija v Kolumbiji: Pismo ustanovitelju, 22. 5. 1951, v: AGP, oddelek Apostolska širitev, Kolumbija I/1, 1; in ustanoviteljev odgovor nunciju, EF-510601-1. Leta 1952 je apostolski nuncij v Venezueli, msgr. Armando Lombardi, pričakoval prihod skupine članov Opus Dei v Caracas (prim. Pismo ustanovitelju, 26. 1. 1952, v: AGP, oddelek Apostolska širitev, Venezuela I/1, 1).

Večkrat se je zgodilo, da je na vztrajno prigovarjanje takega škofa ustanovitelj moral obljubiti, da bo poslal svoje otroke v kakšno škofijo v oddaljeni deželi. S takšno prošnjo se je nanj obrnil na primer nadškof brazilskega mesta Marília, msgr. Hugo Bressane de Araújo (prim. Pisma, EF-560921-1, EF-561120-1, EF-570211-1 idr.). Podoben primer je bil prihod v Montreal, saj je tamkajšnji kardinal Paul Emile Léger želel, da bi njegova škofija kot prva v

Kanadi sprejela Opus Dei (prim. José Luis Múzquiz de Miguel, PM, l. 369v).

^[10] Prim. Ernesto Juliá Díaz, *Sum.* 4120.

^[11] *Pismo* 16. 6. 1960, št. 1.

^[12] *Brazda*, št. 1.

^[13] Prim. Teresa Acerbis, PR, str. 1932.

^[14] Prim. AGP, oddelek Apostolska širitev, Japonska, I/1, 1. Msgr. Paul Yoshigoro Taguchi je bil od leta 1941 škof v Osaki in apostolski upravitelj Apostolske prefektуре Šikoku; leta 1969 je postal nadškof in leta 1973 je bil povišan v kardinala.

^[15] Ustanovitelj si je živo želel, da bi se škofov namen uresničil, kajti že trideset let je premišljeval o misijonih. Že leta 1930 je zapisal: ***Misijoni: ni mogoče biti kristjan, ne da bi srce stremelo k temu apostolatu [...]. Če ne bi vedel, da***

me Bog hoče imeti v svojem Delu, bi se že sedaj začel pripravljati, se učiti jezika itd., da bi lahko kot misijonar odpotoval na Japonsko, kakor hitro bi bil prost svojih družinskih obveznosti (Zapiski, št. 102, 3. 11. 1930). Iz tistega časa je tudi tale zapis: ***Apostolat med tujci je sedaj zelo zapostavljen. Kadar vidim tiste skupinice Kitajcev, ki na vsakem madridskem vogalu prodajajo drobnarije [...], se mi trga srce!*** (prav tam, št. 97, 25. 10. 1930).

Kot je poudarjal ustanovitelj, verniki Opus Dei, ki živijo v misijonskih deželah, služijo Cerkvi in dušam s svojim poklicnim delom tako kot drugi običajni državljani. Zato niso misijonarji.

[16] José Luis Múzquiz de Miguel, RHF, T-04678/1, str. 32; prim. tudi Álvaro del Portillo, Sum. 631.

[17] Pismo Joséju Luisu Múzquizu de Miguelu, EF-580300-3.

[18] José Luis Múzquiz de Miguel, RHF, T-04678/1, str. 47. Prvega maja 1958 je José Luis Múzquiz izpolnil očetovo željo: poljubil je zemljo japonskih mučencev. To je storil v mestu Nagasaki (prim. *prav tam*, str. 647).

Sancta Maria, Stella maris – Sveta Marija, Morska zvezda.

[19] Prim. Pismo Joséju Luisu Múzquizu de Miguelu, EF-580500-1.

[20] AGP, oddelek Apostolska širitev, Japonska I/1, 1.

[21] Prim. Pismo Joséju Ramónu Madurgi, EF-581100-3.

[22] Prim. Pismo Joséju Ramónu Madurgi in Fernandu Acasu Gómezu, EF-590500-1.

[23] Pismo članom Dela na Japonskem, EF-591000-1.

^[24] Olga Marlin, RHF, T-08425, str. 1.

^[25] *Prav tam*. Prim. tudi Teresa Acerbis, PR, str. 1904. Na zelo nadnaraven način je ustanovitelj svojim otrokom dal razumeti, da je bilo apostolsko delo, ki so ga vršili daleč od svoje izvirne dežele, skupno delo vseh in da bodo iz Rima prejemale pomoč. Tako je na primer dejal članom Dela v Nemčiji: ***Vsi mi pišite kar na dolgo, saj mi je v veliko veselje, ko berem o podrobnostih vašega – našega – dela*** (Pismo Alfonsu Paru Balcellsu, EF-550105-3).

^[26] Prim. José Luis Múzquiz de Miguel, RHF, T-04678/1, str. 81.

^[27] Prim. Fernando Valenciano Polack, *Sum.* 7097. »Monsinjorja Escrivája je vedno gnal globok misijonski duh in zavzemal se je za to, da bi Delo čim prej prispelo v misijonske dežele« (Ernesto Juliá Díaz, *Sum.* 4137).

[28] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.*
633. Prim. tudi *Pismo* 16. 6. 1960, št.
37.

[29] Prim. José Ramón Madurga
Lacalle, PM, l. 292; in Á. del Portillo,
Sum. 631.

[30] Pismo članicam Dela na
Japonskem, EF-600700-2.

[31] Javier Echevarría, PR, str. 613.

[32] Kardinal Manuel Gonçalves
Cerejeira se je rodil leta 1888.
Duhovniško posvečenje je prejel 1. 4.
1911 in dne 18. 11. 1929, le nekaj
mesecev po škofovskem posvečenju,
je bil imenovan na lizbonski sedež. V
kardinala je bil povzdignjen na
konzistoriju 16. 12. 1929. Umrl je 2. 8.
1977.

Kot že vemo, sta ustanovitelja na
tistem potovanju februarja 1945
poleg drugih spremljala Álvaro del
Portillo in škof v mestu Tuy.

[33] V priporočilnem pismu z dne 1. 3. 1946, s katerim svetega očeta naproša, naj Delu podeli *decretum laudis*, govori kardinal o ustanovitelju nadvse pohvalno: *D.D. Ioseph Maria Escrivá de Balaguer, vir est vere pius, animarum zelo imbutus, doctus, Superioribus plane subditus; illud vero spiritu poenitentiae, docilitate, apostolatus desiderio, castimonia atque eximia membrorum cultura excellens, optimum ac nostris temporibus medium demonstratur aptissimum societatem civilem penetrandi eamque ad veram vitam cristianam reducendi* (fotokopija v: AGP, oddelek Apostolska širitev, Portugalska, I/2, 1); ter še doda: [...] *apud Universitatem Conibricensem centrum actionis constituit, quod pro mea quoque Diocesi universaque Lusitania ardentem exopto.*

[34] Prim. Pismo Javierju de Ayali Delgadu, EF-501028-6 in EF-500313-2.

[35] Pismo Javierju de Ayali Delgadu, EF-520715-1.

[36] Pismo kardinala Manuela Gonçalvesa Cerejeire, poslano Javierju de Ayali Delgadu, 21. 12. 1954 (izvirnik v: AGP, oddelek Apostolska širitev, Portugalska, I/2, 2).

[37] Pismo Javierju de Ayali Delgadu, EF-550106-1.

[38] *Prav tam.*

[39] V pismu portugalskemu vikarju Javierju de Ayali Delgadu, EF-551107-1, mu naroča, naj ponovno obišče nuncija, da bi ta posredoval.

[40] Prim. Pismo Javierju de Ayali Delgadu, EF-560418-6.

[41] Prim. Poročilo Álvaro del Portilla, 31. 10. 1957, EF-571104t-3.

[42] Pismo kardinala Manuela Gonçalvesa Cerejeire, 16. 9. 1957, izvirnik v: AGP, oddelek Apostolska širitev, Portugalska, I/2, 3.

[43] *Prav tam.* V Poročilu Álvара del Portilla z dne 31. 10. 1957 so podrobno opisane trditve ter doktrinalni in praktični pojmi, tako kot jih navaja kardinal, ter dejstva, ki jih v zvezi s tem omenja.

[44] Pismo, EF-570930-1.

[45] Prim. Pismo, naslovljeno na: msgr. Valerio Valeri, EF-570930-2.

[46] Pismo, EF-571021-1. Pismo kardinala Manuela Gonçalvesa Cerejeire, 6. 10. 1957, izvirnik v: AGP, oddelek Apostolska širitev, Portugalska, I/2, 5.

[47] Prim. kopijo pisma tajnika Kongregacije za redovnike, patra Arcadia Maríe Larraone, nunciju na Portugalskem, monsinjorju Fernandu

Centu, 13. 11. 1957, AGP, oddelek
Apostolska širitev, Portugalska, I/2, 6.

Kardinal Cerejeira je 2. januarja 1958
vnovič pisal ustanovitelju in še
enkrat vztrajal pri svojem pogledu na
dogodke. V odgovoru na to pismo ga
je ustanovitelj 12. februarja zgolj
spomnil, da gre za pretekle stvari in
da je o tem že odločil Sveti sedež,
obenem pa mu je ponovno zagotovil
svoje spoštovanje in naklonjenost.
Prim. Pismo, EF-580212-1.

^[48] Poročilo Javierja Echevarrié, 6. 12.
1972, izvirnik v: AGP, oddelek
Apostolska širitev, Portugalska, I/2, 8.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

sl-si/article/3-nove-drzave-1952-1962/
(10. Mar. 2026)